

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ศักย์ของเรดอนจากพื้นดินในสามบริเวณที่มีค่า
ญูเรเนียมสมมูลต่างกันจากการบินสำรวจ

ผู้เขียน

นาย สยามกุ เอมฤทธิ์

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (ธรณีฟลิกส์ประยุกต์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ก. ดร. กิตติชัย วัฒนาภิกร

บทคัดย่อ

มีการสำรวจวัดปริมาณก๊าซเรดอนในดิน สภาพเชื้มได้ของอากาศในดิน และปริมาณก๊าซเรดอนในบ้าน จากบ้าน 89 หลังใน 3 บริเวณที่ถูกเลือกให้เป็นพื้นที่ศึกษา พื้นที่ศึกยานี้ได้พิจารณาจาก ”ความเข้มข้นของปริมาณญูเรเนียมสมมูลจากการบินสำรวจ” โดยแบ่งเป็น 3 บริเวณ โดยที่บริเวณแรกอยู่ในอำเภอห้างห้ามชัตต์ จังหวัดเชียงใหม่ มีความเข้มข้นของญูเรเนียมสมมูลอยู่ระหว่าง 0-6 ppm eU บริเวณต่อมาอยู่ในอำเภอห้างห้ามชัตต์ จังหวัดลำปาง มีค่าความเข้มข้นของญูเรเนียมสมมูลอยู่ระหว่าง 12-18 ppm eU บริเวณสุดท้ายอยู่ในอำเภอบ้านตาด และอำเภอเมือง จังหวัดตาก มีค่าความเข้มข้นของญูเรเนียมสมมูลอยู่ระหว่าง 18-27 ppm eU ในเบื้องต้นพบว่า ปริมาณของก๊าซเรดอนในดิน สภาพเชื้มได้ของอากาศในดิน ”ไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับปริมาณก๊าซเรดอนในบ้าน แต่พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่าง ความเข้มข้นของญูเรเนียมสมมูลกับปริมาณก๊าซเรดอนในดินอยู่บ้าง

ได้ทำการทดลองเพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นนี้ โดยใช้ความเข้มข้นของญูเรเนียมสมมูลที่ได้จากการบินสำรวจ มาใช้คำนวณหาปริมาณก๊าซเรดอนในดิน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับค่าเรดอนในดินที่ทำการวัด ผลการตรวจสอบพบว่า ปริมาณก๊าซเรดอนในดินที่ได้จากการคำนวณ และค่าที่ได้จากการวัด ในบริเวณที่มีญูเรเนียมสมมูลอยู่ระหว่าง 0-6 ppm eU มีความสัมพันธ์ค่อนข้างดีโดยมีค่า R-squared ดีกว่า 0.7 ทั้งนี้มีเงื่อนไขว่า ต้องมีการปรับแก้ผลของเวลาและผลของสภาพเชื้มได้ของอากาศในดินที่มีต่อปริมาณก๊าซเรดอนที่วัดได้ก่อนทำการหาความสัมพันธ์

จากความสัมพันธ์ข้างต้น สามารถนำวิธีการนี้ไปคำนวณหาปริมาณก๊าซเรดอนในดินของบริเวณอื่น ๆ ได้ โดยมีเงื่อนไขว่าบริเวณนั้นต้องมีค่าญี่เรโนย์มสมมูลที่ได้จากการบินสำรวจอยู่ระหว่าง 0-6 ppm eU และมีสภาพทางธรณีวิทยาที่สอดคล้องกับอำเภอ ดอยสะเก็ต ผลการคำนวณพบว่า ปริมาณก๊าซเรดอนในดินมีค่าตั้งแต่ 0.52-8.68 kBq/m³ จากการคำนวณก๊าซเรดอนในดินที่ได้จากการสำรวจไปพLOTลงใน radon risk diagram ที่จัดสร้างขึ้นมาโดยพLOTความสัมพันธ์ของปริมาณก๊าซเรดอนในดิน สภาพชื้น ได้ของอากาศในดิน และปริมาณก๊าซเรดอนในบ้านที่วัดได้จากอำเภอ ดอยสะเก็ต พบร่วมกับโอกาสเสี่ยงสูดสุดต่อการได้รับก๊าซเรดอนในบ้านในบริเวณอื่น ๆ เหล่านี้อยู่ในระดับต่ำทั้งหมด

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Geogenic radon potential in Three Areas Having Different Values of Equivalent Uranium from Airborne Surveys.

Author Mr. Sayompoo Emharuthai

Degree Master of Science (Applied Geophysics)

Thesis Advisor Prof. Dr. Kittichai Wattananikorn

ABSTRACT

Soil-gas radon, soil-gas permeability, and indoor radon concentration data were collected from 89 houses in 3 areas. These areas were selected from their values of airborne equivalent uranium. The first study area (0-6 ppm eU) is at Doi Saket District, Chiang Mai Province. The second area (12-18 ppm eU) is at Hang Chat District, Lampang Province, and the last area (18-27 ppm eU) is at Ban Tak and Muang Districts, Tak Province. From preliminary investigation it was found that there were no direct relationships between indoor radon and other parameters in these areas. However a weak relationship between equivalent uranium and soil-gas radon was observed.

An experiment was set up to check such relationship between equivalent uranium and soil-gas radon. This is by calculating for soil-gas radon value from observed value of equivalent uranium, and comparing the calculated value with the measured soil-gas radon. It was found that, for the area having value of airborne equivalent uranium between 0-6 ppm eU, the relationship between calculated and measured value of soil-gas radon was reasonably good, having R-square better than

0.7. This is provided that the measured value has been corrected for time of measurement and for soil-gas permeability.

Basing on the above experiment the value of soil-gas radon in other areas of northern Thailand, having the same geological setting as that of Doi Saket area and showing the value of airborne equivalent uranium between 0-6 ppm eU, were calculated from available airborne uranium values. The calculated soil-gas radon in these areas vary from 0.52-8.68 kBq/m³. Using these values and radon risk diagram, which was obtained from the plot of indoor radon, soil-gas permeability, and soil-gas radon of Doi Saket area, the maximum indoor radon was estimated to be in the low risk level in these areas.